

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΟΜΙΛΟΥ Δ.Ε.Η.

Τετάρτη, 22/6/2016, 16.30-22.00 στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Νίκης 4 – Αθήνα

Ημερίδα με θέμα:

**“ Ο ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΔΕΗ
ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ”**

ΟΜΙΛΗΤΗΣ:

ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΤΕΜΠΟΝΕΡΑΣ,

ΕΡΓΑΤΟΛΟΓΟΣ

Ο ΝΟΜΟΣ 4336/2015 ΕΠΕΦΕΡΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΑ ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Σε σχέση με τους ασφαλισμένους προ του 1983:

1. Όσοι εργαζόμενοι είναι ασφαλισμένοι **έως 31.12.1982** και έχουν συμπληρώσει 35 χρόνια ασφάλισης μέχρι τη δημοσίευση του Νόμου 4336/2015 ήτοι 18/8/2015 μπορούν να ασκήσουν το δικαίωμα συνταξιοδότησης οποτεδήποτε.
2. Όσοι εργαζόμενοι συμπληρώσουν τα 35 έτη ασφάλισης **μετά την 18/8/2015 αλλά εντός του 2015** σε αυτούς τίθεται όριο ηλικίας τα 58 έτη και 6 μήνες.
3. Όσοι συμπληρώσουν τα 35 χρόνια ασφάλισης το **2016** προστίθενται στα όρια ηλικίας 6 μήνες και συνταξιοδοτούνται στην ηλικία των 59 ετών και ούτω καθεξής.
4. Σε όλους τους ασφαλισμένους που ασφαλίστηκαν έως την 31.12.1992 δίνεται η δυνατότητα να **εξαγοράσουν** και τη στρατιωτική θητεία ανεξάρτητα εάν έχουν συμπληρώσει το 58ο έτος της ηλικίας τους (παλαιά προϋπόθεση).

Παράδειγμα: Ασφαλισμένος που είναι σήμερα 55 ετών και έχει 33 χρόνια ασφάλισης, εάν εξαγοράσει 2 χρόνια στρατιωτικής θητείας μπορεί να συνταξιοδοτηθεί στην ηλικία των 58 ετών και 6 μηνών, ενώ σε διαφορετική περίπτωση θα συνταξιοδοτηθεί στην ηλικία των 59,6 ετών (σε κάθε περίπτωση πρέπει να εξετάσει εάν είναι οικονομικά συμφέρουσα η εξαγορά του στρατού).

Υποσημείωση 1: Η συγκεκριμένη ρυθμίση αφορά αυστηρά ΜΟΝΟ άντρες ασφαλισμένους μέχρι την 31.12.1992 για τις περιπτώσεις που θα ήθελαν να εξαγοράσουν στρατιωτική θητεία.

Υποσημείωση 2: Είναι απολύτως σαφές ότι εξαιρούνται από την αύξηση των ορίων ηλικίας οι υπαγόμενοι στο καθεστώς των ΒΑΕ ΥΒΑΕ πριν και μετά την 1.1.1993.

Επίσης, οι αλλαγές στα όρια ηλικίας επηρεάζουν μόνο όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 19 Αυγούστου 2015 και μετά. Σε κάθε περίπτωση τα γενικά όρια ηλικίας συνταξιοδότησης ισχύουν από 1.1.2022 και μετά, δηλαδή το 62ο με 40 χρόνια προϋπηρεσίας και το 67ο με 15αετία, εκτός εάν πρόκειται για μειωμένη σύνταξη, οπότε ισχύει το 62ο έτος με 15αετία. Πιο αναλυτικά:

I. ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΕΧΡΙ 31/12/1992 ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥΣ (ΠΑΛΑΙΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ)

I.α Μητέρες ανήλικων παιδιών ασφαλισμένες πριν την 1/1/1983

Προγενέστερο του ν. 4336/2015 καθεστώς

A. Για τη συνταξιοδότηση των μητέρων ανήλικων παιδιών – ασφαλισμένων στα τ. ειδικά ταμεία πριν το 1983, το απαιτούμενο όριο ηλικίας (για λήψη πλήρους ή μειωμένης σύνταξης) είναι αυτό που αντιστοιχεί στο έτος συμπλήρωσης του προβλεπόμενου χρόνου ασφάλισης.

Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις αυτές υπάρχει η δυνατότητα συνταξιοδότησης με αναστολή (δηλαδή η έκδοση συνταξιοδοτικής απόφασης με τη συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου ασφάλισης στην οποία ορίζεται ότι η σύνταξη θα αρχίσει να καταβάλλεται με τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας για λήψη πλήρους σύνταξης).

Μέχρι και την έναρξη ισχύος του ν. 4336/2015, δηλαδή μέχρι και την 18/8/2015:

- * η θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος προϋποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή η ασφαλισμένη μητέρα ανήλικου παιδιού έχει συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης έχοντας ανήλικο παιδί και ότι έχει συμπληρώσει και το κατά περίπτωση όριο ηλικίας, όπου αυτό απαιτείται,
- * η κατοχύρωση προϋποθέσεων συνταξιοδότησης προϋποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή η ασφαλισμένη μητέρα ανήλικου παιδιού έχει συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης έχοντας ανήλικο παιδί χωρίς να έχει και την απαιτούμενη ηλικία (άρα, έχει δικαίωμα λήψης σύνταξης με τη συμπλήρωση του κατά περίπτωση απαιτούμενου ορίου ηλικίας).

Οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης για την περίπτωση αυτή, φαίνονται στους επόμενους πίνακες:

		ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΜΗΤΕΡ ΕΣ ΑΝΗΛΙ ΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩ Ν (ασφαλισ μένες μέχρι 31/12/19 82)	ΤΑΠ- ΕΤΒΑ, ΤΣΠ-ΤΕ, ΤΑΠ-ΔΕΗ	έως 31/12/1992	20	42
		1993		42 1/2
		1994		43
		1995		43 1/2
		1996		44
		1997		44 1/2
	ΤΑΠ-ΙΑΤ	έως 31/12/1997	20	45
	ΤΑΠ- ΕΤΒΑ, ΤΣΠ-ΤΕ, ΤΑΠ-ΔΕΗ, ΤΑΠ-ΙΑΤ	από 1/1/1998 έως 31/12/2002	20	50
		2003	20 1/2	
		2004	21	
		2005	21 1/2	
		2006	22	
		2007	22 1/2	
		2008	23	
		2009	23 1/2	
		2010	24	
		2011	24 1/2	
		2012	25	
		2013 και μετά	25	

	ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΜΗΤΕΡΕ Σ ΑΝΗΛΙΚ ΩΝ ΠΑΙΔΙΩ Ν (ασφαλισμ ένες μέχρι 31/12/19 82) (ΤΣΠ- ΕΤΕ, ΤΣΠ- ΑΤΕ, ΤΑΠ- ΟΤΕ, ΤΣΕΑΠΓ ΣΟ)	έως 31/12/1992	15	42
	1993	15 1/2	42 1/2
	1994	16	43
	1995	16 1/2	43 1/2
	1996	17	44
	1997	17 1/2	44 1/2
	από 1/1/1998 έως 31/12/2002	17 1/2	50
	2003	18	
	2004	18 1/2	
	2005	19	
	2006	19 1/2	
	2007	20	
	2008	20 1/2	
	2009	21	
	2010	21 1/2	
	2011	22	
	2012	22 1/2	
2013	23		

	ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΜΗΤΕΡΕ Σ ΑΝΗΛΙΚ ΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ (ΤΑΠΑΕ- ΕΘΝΙΚΗ)	έως 31/12/1992	25	42
	1993		42 1/2
	1994		43
	1995		43 1/2
	1996		44
	1997		44 1/2
	από 1/1/1998 έως 31/12/2012	25	50
	από 1/1/2013 και μετά		52

Νέα όρια ηλικίας

Η νέα ηλικία συνταξιοδότησης προσδιορίζεται από τη στήλη “ηλικία συνταξιοδότησης” στον πίνακα 2 (αφού ο απαιτούμενος χρόνος ασφάλισης είναι μικρότερος των 35 ετών) που αντιστοιχεί στο έτος συμπλήρωσης του παλαιού ορίου ηλικίας.

Προγενέστερο του ν. 4336/2015 καθεστώ

Β. Στις μητέρες ανήλικων παιδιών - ασφαλισμένες των τ. Ειδικών Ταμείων οι καταστατικές διατάξεις των οποίων προέβλεπαν τη συνταξιοδότηση γυναικών με ανήλικα παιδιά εφαρμόζεται και η διάταξη της νομοθεσίας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για τη συνταξιοδότηση μητέρων ανήλικων παιδιών ασφαλισμένων μέχρι 31/12/1992. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, το όριο ηλικίας για συνταξιοδότηση είναι αυτό που αντιστοιχεί στο έτος κατά το οποίο η ασφαλισμένη συμπληρώνει τον προβλεπόμενο χρόνο ασφάλισης των 5.500 ημερών, όπως φαίνεται στον πίνακα:

	ΕΤΟΣ	ΧΡΟΝΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	
			ΓΙΑ ΠΛΗΡΗ ΣΥΝΤΑΞΗ	ΓΙΑ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΣΥΝΤΑΞΗ
ΜΗΤΕΡΕΣ / ΧΗΡΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ (ασφαλισμένοι μέχρι 31/12/1992)	2010	5500 ημέρες	55	50
	2011		57	52
	2012		60	55
	2013 και μετά		67	62

Σημειώνεται ότι για την κατηγορία αυτή των ασφαλισμένων δεν υπάρχει η δυνατότητα συνταξιοδότησης με αναστολή.

Νέα όρια ηλικίας

Η νέα ηλικία συνταξιοδότησης στην κατηγορία αυτή προσδιορίζεται από τη στήλη “ηλικία συνταξιοδότησης” στον πίνακα 2 (αφού ο απαιτούμενος χρόνος ασφάλισης είναι μικρότερος των 35 ετών) που αντιστοιχεί στο έτος συμπλήρωσης του παλαιού ορίου ηλικίας.

Ι.β Μητέρες ανήλικων παιδιών ασφαλισμένες για πρώτη φορά το διάστημα 1/1/1983 - 31/12 1992.

Προγενέστερο του ν. 4336/2015 καθεστώσ

Α. Για τη συνταξιοδότηση των μητέρων ασφαλισμένων για πρώτη φορά κατά το χρονικό διάστημα 1/1/1983 έως 31/12/1992, το απαιτούμενο όριο ηλικίας (για λήψη πλήρους ή μειωμένης σύνταξης) μέχρι 18/8/2015 είναι αυτό που αντιστοιχεί στο έτος συμπλήρωσης χρόνου ασφάλισης 25 ετών.

Σημειώνεται ότι για την κατηγορία αυτή των ασφαλισμένων υπάρχει η δυνατότητα συνταξιοδότησης με αναστολή (δηλαδή η έκδοση συνταξιοδοτικής απόφασης με τη συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου ασφάλισης στην οποία ορίζεται ότι η σύνταξη θα αρχίσει να καταβάλλεται με τη συμπλήρωση του απαιτούμενου ορίου ηλικίας για λήψη πλήρους σύνταξης)

Μέχρι και την και την έναρξη ισχύος του ν. 4336/2015, δηλαδή μέχρι και την 18/8/2015:

- * η θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος προϋποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή η ασφαλισμένη μητέρα ανήλικου παιδιού έχει συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης (25 έτη) έχοντας ανήλικο παιδί και ότι έχει συμπληρώσει και το κατά περίπτωση απαιτούμενο όριο ηλικίας.
- * η κατοχύρωση προϋποθέσεων συνταξιοδότησης προϋποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή μέχρι 31/12/2012 η ασφαλισμένη μητέρα ανήλικου παιδιού έχει συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης (25 έτη) έχοντας ανήλικο παιδί χωρίς να έχει και την απαιτούμενη ηλικία (άρα, έχει δικαίωμα λήψης σύνταξης με τη συμπλήρωση του κατά περίπτωση απαιτούμενου ορίου ηλικίας).

Σημειώνεται ότι οι διατάξεις που αφορούν στη συνταξιοδότηση μητέρων ανήλικων παιδιών που ασφαλίστηκαν για πρώτη φορά κατά την περίοδο 1983-1992 έχουν εφαρμογή και στους χήρους πατέρες ανήλικων παιδιών που ασφαλίστηκαν για πρώτη φορά κατά την ίδια χρονική περίοδο.

Για τις περιπτώσεις όπου η θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος των ασφαλισμένων αυτής της κατηγορίας πραγματοποιείται μέχρι και την 18/8/2015, οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης είναι:

	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	
			ΓΙΑ ΠΛΗΡΗ ΣΥΝΤΑΞΗ	ΓΙΑ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΣΥΝΤΑΞΗ
ΜΗΤΕΡΕΣ / ΧΗΡΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ	2010	25	50	--
ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ (ασφαλισμένοι κατά την περίοδο 1/1/1983-31/12/1992)	2011		52	50
	2012		55	53
	2013 και μετά		67	62

Β. Στις μητέρες ανήλικων παιδιών - ασφαλισμένες των τ. Ειδικών Ταμείων οι καταστατικές διατάξεις των οποίων προέβλεπαν τη συνταξιοδότηση γυναικών με ανήλικα παιδιά εφαρμόζεται και η διάταξη της νομοθεσίας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για τη συνταξιοδότηση μητέρων ανήλικων παιδιών ασφαλισμένων μέχρι 31/12/1992. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, το όριο ηλικίας για συνταξιοδότηση είναι αυτό που αντιστοιχεί στο έτος κατά το οποίο η ασφαλισμένη συμπληρώνει τον προβλεπόμενο χρόνο ασφάλισης των 5.500 ημερών, όπως φαίνεται στον πίνακα:

	ΕΤΟΣ	ΧΡΟΝΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	
			ΓΙΑ ΠΛΗΡΗ ΣΥΝΤΑΞΗ	ΓΙΑ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΣΥΝΤΑΞΗ
ΜΗΤΕΡΕΣ / ΧΗΡΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ	2010	5.500 ημέρες	55	50
ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ (ασφαλισμένοι μέχρι 31/12/1992)	2011		57	52
	2012		60	55
	2013 και μετά		67	62

Σημειώνεται ότι για την κατηγορία αυτή των ασφαλισμένων δεν υπάρχει η δυνατότητα συνταξιοδότησης με αναστολή.

Νέα όρια ηλικίας

Η νέα ηλικία συνταξιοδότησης στην κατηγορία αυτή προσδιορίζεται από τη στήλη “ηλικία συνταξιοδότησης” στον πίνακα 2 (αφού ο απαιτούμενος χρόνος ασφάλισης είναι μικρότερος των 35 ετών) που αντιστοιχεί στο έτος συμπλήρωσης του παλαιού ορίου ηλικίας.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

1. Μητέρα ασφαλισμένη στον ΤΑΠ-ΔΕΗ το 1987, που το 2012 έχει συμπληρώσει 25 έτη ασφάλισης, έχει κατά το χρόνο αυτό ανήλικο παιδί και είναι 51 ετών → κατοχύρωνε δικαίωμα για λήψη πλήρους σύνταξης με προϋποθέσεις που αντιστοιχούν στο έτος 2012, δηλαδή, με τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας της ή μειωμένη με τη συμπλήρωση του 53ου. Η γυναίκα αυτή, το 2015 είναι 54 ετών, οπότε μπορεί να πάρει πλήρη σύνταξη με τη συμπλήρωση του 58ου έτους της ηλικίας της (όπως προκύπτει από τη στήλη του έτους 2016 –κατά το οποίο συμπληρώνει το 55ο έτος της ηλικίας της και τη γραμμή της ηλικίας των 55 του πίνακα 2) ή με μειωμένη σύνταξη το 2015 (αφού έχει ήδη συμπληρώσει το 53ο έτος της ηλικίας της θεμελιώνοντας δικαίωμα για λήψη μειωμένης σύνταξης πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4336/2015). Στην περίπτωση που επιλέξει να συνταξιοδοτηθεί με μειωμένη σύνταξη η μείωση του ποσού της σύνταξής της θα είναι 30% (1/200 για κάθε μήνα που υπολείπεται του ορίου ηλικίας για πλήρη συνταξιοδότηση μέχρι το πολύ 30%) για όσο θα λαμβάνει τη σύνταξή της.

I.γ Μητέρες 3 τουλάχιστον παιδιών

Προγενέστερο του ν. 4336/2015 καθεστώσ

Για τη συνταξιοδότηση των μητέρων 3 τουλάχιστον παιδιών ή των πατέρων 3 τουλάχιστον παιδιών που είναι χήροι ή διαζευγμένοι και έχουν την επιμέλεια των ανήλικων ή ανίκανων παιδιών με δικαστική απόφαση και έχουν ασφαλιστεί για πρώτη φορά μέχρι και 31/12/1992, το απαιτούμενο όριο ηλικίας μέχρι την 18/8/2015 είναι αυτό που αντιστοιχεί στο έτος συμπλήρωσης χρόνου ασφάλισης 20 ετών.

Μέχρι και την και την έναρξη ισχύος του ν. 4336/2015, δηλαδή μέχρι και την 18/8/2015:

- * η θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος προϋποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή η ασφαλισμένη μητέρα 3 τουλάχιστον παιδιών (ή ο πατέρας 3 τουλάχιστον παιδιών σύμφωνα με τα προηγούμενα) έχει συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης (20 έτη) και ότι έχει συμπληρώσει και το κατά περίπτωση όριο ηλικίας, όπου αυτό απαιτείται,
- * η κατοχύρωση προϋποθέσεων συνταξιοδότησης προϋποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή η ασφαλισμένη μητέρα 3 τουλάχιστον παιδιών (ή ο πατέρας 3 τουλάχιστον παιδιών σύμφωνα με τα προηγούμενα) έχει συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης (20 έτη) χωρίς να έχει και την απαιτούμενη ηλικία (άρα, έχει δικαίωμα λήψης σύνταξης με τη συμπλήρωση του κατά περίπτωση απαιτούμενου ορίου ηλικίας, όπου αυτό απαιτείται).

Όσον αφορά στους διαζευγμένους πατέρες 3 τουλάχιστον παιδιών, για την κατοχύρωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος απαιτείται να συντρέχουν όλες οι προϋποθέσεις που θέτει η παρ. 6 του άρθρου 144 του ν. 3655/2008.

Οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 4336/2015 είναι:

	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΜΗΤΕΡΕΣ 3 ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΠΑΙΔΙΩΝ (ή πατέρες 3 τουλάχιστον παιδιών που είναι χήροι ή διαζευγμένοι και έχουν την επιμέλεια των ανήλικων ή ανίκανων παιδιών με δικαστική απόφαση) (ισχύει για όλες τις μέχρι 31/12/1992 ασφαλισμένες)	2010	20	ΑΟΗ
	2011		52
	2012		55
	2013 και μετά		67

Νέα όρια ηλικίας

Η νέα ηλικία συνταξιοδότησης στην κατηγορία αυτή προσδιορίζεται από τη στήλη “ηλικία συνταξιοδότησης” στον πίνακα 2.

Ι.δ. Γυναίκες ασφαλισμένες πριν την 1.1.1993

Προγενέστερο του ν. 4336/2015 καθεστώσ

A. Μέχρι και την και την έναρξη ισχύος του ν. 4336/2015, δηλαδή μέχρι και την 18/8/2015:

- * η θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος προϋποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή η ασφαλισμένη έχει συμπληρώσει τον χρόνο ασφάλισης και ότι έχει συμπληρώσει και το κατά περίπτωση όριο ηλικίας, όπου αυτό απαιτείται,
- * η κατοχύρωση προϋποθέσεων συνταξιοδότησης προϋποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή η ασφαλισμένη έχει συμπληρώσει την κατά περίπτωση απαιτούμενη ηλικία χωρίς να έχει και τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης (άρα, έχει δικαίωμα λήψης σύνταξης με τη συμπλήρωση του κατά περίπτωση απαιτούμενου χρόνου ασφάλισης).

Οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 4336/2015 φαίνονται στους επόμενους πίνακες:

	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	
			ΓΙΑ ΠΛΗΡΗ ΣΥΝΤΑΞΗ	ΓΙΑ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΣΥΝΤΑΞΗ
ΓΥΝΑΙΚΕΣ (ισχύει για όλες τις μέχρι 31/12/1992 ασφαλισμένες)	2010	25	60	55
	2011		61	56
	2012		62	57
	2013 και μετά		67	62

Για τη συνταξιοδότηση των γυναικών ασφαλισμένων μέχρι 31/12/1992, το απαιτούμενο σύμφωνα με τα πριν τον ν. 4336/2015 ισχύοντα, όριο ηλικίας είναι αυτό που αντιστοιχεί στο έτος συμπλήρωσης της ηλικίας των 55 (για μειωμένη σύνταξη) ή των 60 (για πλήρη σύνταξη) ετών. Ειδικά για τις ασφαλισμένες αυτής της κατηγορίας που μέχρι 31/12/2010 έχουν συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης και το 55ο έτος της ηλικίας τους, για τη λήψη πλήρους σύνταξης λόγω γήρατος απαιτείται η συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας.

B. Για τη συνταξιοδότηση των γυναικών ασφαλισμένων πριν το 1993, που έχουν χρόνο ασφάλισης τουλάχιστον 15 ετών, το απαιτούμενο όριο ηλικίας είναι αυτό που αντιστοιχεί στο έτος συμπλήρωσης της ηλικίας των 60 ετών (για πλήρη σύνταξη).

	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΓΥΝΑΙΚΕΣ (ισχύει για όλες τις μέχρι 31/12/1992 ασφαλισμένες)	2010	15	60
	2011		61
	2012		62
	2013 και μετά		67

Νέα όρια ηλικίας

Το νέο όριο ηλικίας για την περίπτωση αυτή των πριν το 1993 ασφαλισμένων γυναικών αναζητείται στον πίνακα 2 (αφού ο απαιτούμενος χρόνος ασφάλισης είναι μικρότερος των 35 ετών).

Προγενέστερο του ν. 4336/2015 καθεστώ

Γ. Επισημαίνεται ότι μέχρι και την 18/8/2015 οι πριν την 1/1/1983 ασφαλισμένοι (άνδρες και γυναίκες) στα τ. ειδικά ταμεία θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης λόγω γήρατος με τη συμπλήρωση 35 ετών ασφάλισης ανεξάρτητα από την ηλικία τους (ή 32 ετών ασφάλισης ανεξαρτήτως ηλικίας για γυναίκες ασφαλισμένες σε όποια τ. ειδικά ταμεία προβλέπεται από το προγενέστερο καθεστώς αυτή η προϋπόθεση).

Νέα όρια ηλικίας

Στην περίπτωση αυτή το νέο όριο ηλικίας αναζητείται στον πίνακα 1 (αφού δεν προβλέπονταν όριο ηλικίας).

Προγενέστερο του ν. 4336/2015 καθεστώ

Δ. Ειδικά για τη συνταξιοδότηση των γυναικών ασφαλισμένων κατά την περίοδο 1983-1992, οι απαιτούμενες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης μέχρι 18/8/2015 είναι αυτές που αντιστοιχούν στο έτος συμπλήρωσης των 35 ετών ασφάλισης, όπως φαίνεται στον πίνακα.

	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΓΥΝΑΙΚΕΣ (ασφαλισμένες κατά την περίοδο 1983-1992)	2010	35	58
	2011	36	
	2012	37	59
	2013 και μετά	40	62

Νέα όρια ηλικίας

Στην περίπτωση αυτή το νέο όριο ηλικίας αναζητείται στον πίνακα 1 (αφού ο απαιτούμενος χρόνος ασφάλισης είναι τουλάχιστον 35 έτη).

Ι.ε. Άνδρες ασφαλισμένοι μέχρι 31.12.1992.

Προγενέστερο του ν. 4336/2015 καθεστώσ

Α. Για τη συνταξιοδότηση των ανδρών που έχουν ασφαλιστεί για πρώτη φορά μέχρι 31/12/1992 και μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 4336/2015, δηλαδή μέχρι και την 18/8/2015:

- * η θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος προϋποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή ο ασφαλισμένος έχει συμπληρώσει τον χρόνο ασφάλισης και ότι έχει συμπληρώσει και το κατά περίπτωση όριο ηλικίας, όπου αυτό απαιτείται,
- * η κατοχύρωση προϋποθέσεων συνταξιοδότησης προϋποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή ο ασφαλισμένος έχει συμπληρώσει χρόνο ασφάλισης τουλάχιστον 25 ετών χωρίς να έχει και την κατά περίπτωση απαιτούμενη ηλικία.

Σημειώνεται ότι για την περίπτωση συνταξιοδότησης με 15 έτη ασφάλισης δεν κατοχυρώνεται το δικαίωμα συνταξιοδότησης (δηλαδή σε κάθε χρονική στιγμή, για τη

συνταξιοδότηση αυτής της κατηγορίας απαιτείται η συμπλήρωση χρόνου ασφάλισης τουλάχιστον 15 ετών και του κατά περίπτωση ορίου ηλικίας).

Για τις περιπτώσεις όπου το δικαίωμα συνταξιοδότησης κατοχυρώνεται μέχρι 18/8/2015, οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης φαίνονται στους επόμενους πίνακες:

	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΑΝΔΡΕΣ (ασφαλισμένοι πριν το 1993)	μέχρι 31/12/2012	25	65 (πλήρης σύνταξη) 60 (μειωμένη σύνταξη)
	από 1/1/2013 και μετά		67 (πλήρης σύνταξη) 62 (μειωμένη σύνταξη)
	μέχρι 31/12/2012	15	65
	από 1/1/2013 και μετά		67

Νέα όρια ηλικίας

Τα νέα όρια ηλικίας για τη συνταξιοδότηση αυτής της κατηγορίας των ανδρών ασφαλισμένων αναζητούνται στον πίνακα 2 (αφού ο απαιτούμενος χρόνος ασφάλισης είναι μικρότερος των 35 ετών).

Προγενέστερο του ν. 4336/2015 καθεστώς

Β. Μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 4336/2015 οι πριν το 1983 ασφαλισμένοι (άνδρες και γυναίκες) στα τ. ειδικά ταμεία θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης λόγω γήρατος με τη συμπλήρωση 35 ετών ασφάλισης ανεξάρτητα από την ηλικία τους.

	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΑΝΔΡΕΣ (ασφαλισμένοι πριν το 1983)	35	ΑΟΗ

Νέα όρια ηλικίας

Στην περίπτωση αυτή το νέο όριο ηλικίας αναζητείται στον πίνακα 1 (αφού ο απαιτούμενος χρόνος ασφάλισης είναι 35 έτη και δεν προβλέπονταν όριο ηλικίας).

Προγενέστερο του ν. 4336/2015 καθεστώ

Γ. Για τη συνταξιοδότηση των κατά την περίοδο 1983-1992 ανδρών ασφαλισμένων που δεν είχαν 37 έτη ασφάλισης μέχρι 31/12/2010 (οπότε θεμελιώναν δικαίωμα συνταξιοδότησης ανεξάρτητα από την ηλικία τους), οι απαιτούμενες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης είναι αυτές που αντιστοιχούν στο έτος συμπλήρωσης των 35 ετών ασφάλισης, όπως φαίνεται στον πίνακα.

	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΑΝΔΡΕΣ	2010	35	58
(ασφαλισμένων κατά την περίοδο 1983-1992)	2011	36	58
	2012	37	59
που δεν έχουν 37 έτη ασφάλισης πριν το 2011	2013 και μετά	40	62

Νέα όρια ηλικίας

Στην περίπτωση αυτή το νέο όριο ηλικίας αναζητείται στον πίνακα 1 (αφού ο απαιτούμενος χρόνος ασφάλισης είναι τουλάχιστον 35 έτη).

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

1. Άνδρας, ασφαλισμένος στον τ. ΟΑΠ-ΔΕΗ πριν το 1983 ο οποίος το 2015 είναι 56 ετών και έχει 33 έτη ασφάλισης → θα θεμελιώνει δικαίωμα συνταξιοδότησης (με πλήρη σύνταξη), ανεξάρτητα από την ηλικία του με τη συμπλήρωση 35 ετών ασφάλισης. Για τον προσδιορισμό των νέων προϋποθέσεων συνταξιοδότησής του:

Εάν συμπληρώσει 35 έτη ασφάλισης το 2017 θεμελιώνει δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση ηλικίας 59 ετών και 6 μηνών (όπως προκύπτει από τη στήλη του έτους 2017 – οπότε και συμπληρώνει το χρόνο ασφάλισης των 35 ετών- και τη γραμμή ηλικίας 58 του πίνακα 1).

Εναλλακτικά, μπορεί να αναγνωρίσει πλασματικό χρόνο στρατιωτικής υπηρεσίας, προκειμένου να θεμελιώσει δικαίωμα συνταξιοδότησης σε μικρότερη ηλικία:

- αναγνωρίζοντας ένα έτος στρατιωτικής υπηρεσίας το 2015, συμπληρώνει 35 έτη ασφάλισης το 2016 και θεμελιώνει δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση του 59ου έτους της ηλικίας του, ενώ
- αναγνωρίζοντας δύο έτη στρατιωτικής υπηρεσίας του 2015, συμπληρώνει 35 έτη ασφάλισης το 2015 και θεμελιώνει δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση ηλικίας 58 ετών και 6 μηνών

II. ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥΣ ΑΠΟ ΤΗΝ 1/1/1993 ΚΑΙ ΜΕΤΑ (ΝΕΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ)

1. Για τους ασφαλισμένους/-ες που συνταξιοδοτούνται με 40 έτη ασφάλισης:

A. Σύμφωνα με τις προγενέστερες του ν. 4336/2015 διατάξεις ίσχυαν οι ακόλουθες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης:

ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
1.1.2011 έως 31.12.2012	40	60
από 1.1.2013 και μετά		62

Οι ασφαλισμένοι/-ες της κατηγορίας αυτής, από 1.1.2013, συνταξιοδοτούνται με τη συμπλήρωση 40 ετών ασφάλισης και του 62ου έτους της ηλικίας.

B. Μετά το ν. 4336/2015 και την ανωτέρω σχετική Υ.Α., δεν τροποποιήθηκε η προϋπόθεση συνταξιοδότησης της κατηγορίας αυτής, η οποία ισχύει ήδη από 1.1.2013 (η πρόβλεψη αυτή υπήρχε στο ν.4093/2012).

2. Για τις μητέρες ανηλίκων παιδιών (παρ. 17, περ. ε', του άρθρου 10 του ν.3863/2010 και υποπαράγραφος ΙΑ.4 της παραγράφου ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν.4093/12):

Α. Σύμφωνα με τις προγενέστερες του ν. 4336/2015 διατάξεις ίσχυαν οι ακόλουθες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης:

ΈΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ που απαιτούνται για συνταξιοδότηση	ΌΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ που απαιτείτο για πλήρη σύνταξη	ΌΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ που απαιτείτο για μειωμένη σύνταξη
2010	20	55	50
2011	20	55	50
2012	20	55	50
2013	20	67	62

Η δυνατότητα συνταξιοδότησης με τις εν λόγω προϋποθέσεις, παρέχεται μόνο στην περίπτωση που κατά τη συμπλήρωση των 20 ετών ημερών ασφάλισης συντρέχει και η ανηλικότητα του παιδιού.

Οι εν λόγω προϋποθέσεις συνταξιοδότησης ισχύουν και για τους χήρους πατέρες ανηλίκων παιδιών.

Β. Μετά το ν. 4336/2015 και την ανωτέρω σχετική Υ.Α. δεν τροποποιήθηκε η προϋπόθεση συνταξιοδότησης της κατηγορίας αυτής, η οποία ισχύει ήδη από 1.1.2013 και εφεξής, δηλαδή 20 έτη ασφάλισης, ανήλικο τέκνο και το 67ο ή το 62ο έτος της ηλικίας για τη λήψη πλήρους ή μειωμένης σύνταξης αντίστοιχα (η πρόβλεψη αυτή υπήρχε στο ν.4093/2012).

Σημειώνεται ότι, για την προϋπόθεση συνταξιοδότησης ως μητέρα ανήλικου παιδιού, όπως ίσχυε τα έτη 2010-2012, δεν προβλεπόταν δυνατότητα κατοχύρωσης, αλλά μόνο θεμελίωσης.

3. Για τους ασφαλισμένους που συνταξιοδοτούνται με 15 έτη ασφάλισης (παρ.1 άρθρο 24 του ν.2084/1992 και υποπαράγραφος ΙΑ.4 της παραγράφου ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν.4093/12):

Α. Σύμφωνα με τις προγενέστερες του ν. 4336/2015 διατάξεις ίσχυαν οι ακόλουθες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης:

ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	
		ΠΛΗΡΗΣ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ
2012	15	65	60
2013	15	67	62

Στην περίπτωση λήψης μειωμένης σύνταξης, εξακολουθεί να ισχύει η ειδική πρόσθετη προϋπόθεση των 2,5 ετών ασφάλισης τουλάχιστον, την τελευταία πενταετία πριν την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης.

Β. Μετά το ν. 4336/2015 και την κοινοποιούμενη Υ.Α. δεν τροποποιήθηκε η προϋπόθεση συνταξιοδότησης της κατηγορίας αυτής, η οποία ισχύει ήδη από 1.1.2013, (η πρόβλεψη αυτή υπήρχε στο ν.4093/2012).

Παράδειγμα:

Ασφαλισμένος/-η με συνολικό χρόνο ασφάλισης τουλάχιστον 15 ετών , από 1.1.2013 και εφεξής δικαιούται πλήρη ή μειωμένη σύνταξη με τη συμπλήρωση του 67ου ή του 62ου έτους της ηλικίας αντίστοιχα (η πρόβλεψη αυτή υπήρχε ήδη από το ν. 4093/12 και δεν άλλαξε).

Στην περίπτωση της μειωμένης εξακολουθεί να ισχύει η προϋπόθεση των 2,5 τουλάχιστον ετών ασφάλισης την τελευταία πενταετία πριν την υποβολή της αίτησης για σύνταξη.

ΙΙΙ. ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΖΥΓΟΥΣ/ΓΟΝΕΙΣ/ΑΔΕΛΦΟΥΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ

Με τις διατάξεις του άρθ. 37 του ν. 3996/2011 δόθηκε το δικαίωμα συνταξιοδότησης μετά από 25 έτη ασφάλισης ανεξάρτητα από την ηλικία τους στους συζύγους, γονείς ή αδελφούς αναπήρων, εφόσον πληρούνται οι συγκεκριμένες κατά περίπτωση προϋποθέσεις που περιγράφονται στην ανωτέρω σχετική νομοθεσία, όπως ισχύει.

	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (πραγματική ασφάλιση)	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΣΥΖΥΓΟΙ / ΓΟΝΕΙΣ / ΑΔΕΛΦΟΙ ΑΝΑΠΗΡΩΝ	25	ΑΟΗ

Για την κατηγορία αυτή των ασφαλισμένων που δεν είχαν θεμελιώσει δικαίωμα συνταξιοδότησης μέχρι 18/8/2015 (δηλαδή δεν είχαν συμπληρώσει 25 έτη πραγματικής ή/και

προαιρετικής ασφάλισης), η σταδιακή αύξηση του ορίου ηλικίας σύμφωνα με τον πίνακα 1 αρχίζει από το 55ο έτος της ηλικίας και η νέα ηλικία συνταξιοδότησης προκύπτει από τη γραμμή ηλικίας 55 του έτους κατά το οποίο συμπληρώνονται τα 25 έτη ασφάλισης (εφόσον , βέβαια, συντρέχουν και οι λοιπές προϋποθέσεις του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου).

ΚΥΡΙΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 4387/2016

Με τον νόμο 4387/2016 (δημοσίευση στο – ΦΕΚ 85/Α/12-5-2016 και ισχύς από 12.5.2016) γίνονται σοβαρές μεταβολές στο κοινωνικό – ασφαλιστικό σύστημα της χώρας μας, που ισχύει από 1.1.2017 με κάποιες βέβαια διατάξεις να ισχύουν από την δημοσίευση του νόμου δηλαδή 12.5.2016 και κάποιες από 1.1.2016 και ελάχιστες άλλες ημερομηνίες, που αναφέρονται στις σχετικές διατάξεις.

Ο παρακάτω πίνακας περιέχει κωδικοποιημένες τις κρίσιμες παρεμβάσεις:

I. Συντάξεις:

Καταργούνται τα κατώτατα όρια συντάξεων των 486€ και θεσμοθετείται Εθνική Σύνταξη στα 384 € μετά από 20 χρόνια ασφάλισης. Ουσιαστικά διαμορφώνονται 5 ταχύτητες εθνικής σύνταξης.

Το ποσό της απομειώνεται 2-10% για όσους συνταξιοδοτούνται με 15-20 χρόνια (4.500 με 6.000 ένσημα), δηλαδή στην 15ετία είναι 345 €

Η εθνική σύνταξη θα χορηγείται σε όλους χωρίς εισοδηματικά κριτήρια.

Ø Η εθνική σύνταξη *θα καταβάλλεται στους δικαιούχους εφόσον διαμένουν μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα για τουλάχιστον δεκαπέντε έτη*, μεταξύ του 15ου έτους ηλικίας και του έτους κατά το οποίο συμπληρώνουν το προβλεπόμενο όριο ηλικίας καταβολής της σύνταξης.

1. Θεσμοθέτηση της Εθνικής Σύνταξης και της ανταποδοτικής σύνταξης, με ταυτόχρονη κατάργηση κατώτατων ορίων συντάξεων και ΕΚΑΣ

Στους συνταξιούχους που λαμβάνουν μειωμένη σύνταξη λόγω *ανικανότητας*

Ø με *ποσοστό ανικανότητας έως 49,99%* χορηγείται *το 40%* της εθνικής σύνταξης

Κύριες συντάξεις – Εθνική Σύνταξη

Ø με *ποσοστό ανικανότητας από 50% έως και 66,99%* χορηγείται *το 50%* της εθνικής σύνταξης.

Ø με ποσοστό ανικανότητας από 67% έως και 79,99% χορηγείται το 75% της εθνικής σύνταξης και
Ø με ποσοστό ανικανότητας 80% και άνω χορηγείται το πλήρες ποσό της εθνικής σύνταξης.

Σε περίπτωση σόρευσης συντάξεων χορηγείται μία εθνική σύνταξη.

Ø Στην περίπτωση συνταξιούχου ή δικαιούχου μιας πλήρους και μιας μειωμένης κύριας σύνταξης, το ποσό της χορηγούμενης εθνικής σύνταξης είναι πλήρες.

Ø Σε περίπτωση συνταξιούχου ή δικαιούχου δύο μειωμένων κύριων συντάξεων, καταβάλλεται το ποσοστό της εθνικής σύνταξης που αντιστοιχεί σε καθεμία από αυτές, εφόσον το άθροισμά τους είναι μικρότερο ή ίσο με το πλήρες ποσό της εθνικής σύνταξης (384 ευρώ).

Στην Εθνική σύνταξη προστίθεται η ανταποδοτική σύνταξη, που υπολογίζεται με βάση τις αποδοχές από το 2002 και τους νέους συντελεστές αναπλήρωσης (για 40 χρόνια η αναπλήρωση φτάνει στο 40,7%!!!!!!!!!!!!!!). (βλέπε παρακάτω)

Το ύψος των νέων συντάξεων κυμαίνεται από 477€ έως 1.828€ στην περίπτωση υψηλόμισθων.

Το ποσό των 477€ άθροισμα κύριας και επικουρικής προ φόρων θα λάβει χαμηλόμισθος με
· 500€ μισθό και

1.1. Με βάση τον πίνακα που έδωσε στη δημοσιότητα το Υπουργείο Εργασίας
· 20 χρόνια ασφάλισης.

Όλοι όσοι συνταξιοδοτηθούν, με τις νέες διατάξεις δηλαδή ΟΣΟΙ ΥΠΟΒΑΛΛΟΥΝ ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΑΠΟ 13.5.2016 κ.ε. θα έχουν μειωμένες από 10% έως και 30% κύριες συντάξεις λόγω του νέου τρόπου υπολογισμού ήτοι:

Ø Ο μισθός συνταξιοδότησης προσδιορίζεται με βάση τον μέσο όρο των αποδοχών από το 2002 και όχι η καλύτερη 5ετία της τελευταίας 10ετίας ή ο τελευταίος μισθός κλπ,

2. Κύριες συντάξεις Ανταποδοτική Σύνταξη – Ø τα χαμηλότερα ποσοστά αναπλήρωσης και

Ø της μη προσθήκης επιδόματος γάμου.

Οι εκκρεμείς αιτήσεις συνταξιοδότησης, ΠΟΥ ΕΙΧΑΝ ΥΠΟΒΛΗΘΕΙ ΜΕΧΡΙ 12.5.2016, θα υπολογιστούν, ωστόσο, με όσα ίσχυαν στις 31/12/2014 και οι συντάξεις που θα απονεμηθούν **θα επανυπολογιστούν με πρόβλεψη να διατηρηθούν στο ύψος τους έως το 2018, ΌΣΟ ΙΣΧΥΕΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ.**

Τα νέα ποσοστά αναπλήρωσης των συντάξεων δίνουν μικρότερα ποσά σύνταξης για όσους έχουν πάνω από 25 έτη ασφάλισης και συντάξιμο μισθό πάνω από 1.200 €.

Αντίθετα ενισχύουν όσους έχουν λιγότερα από 25 έτη ασφάλισης και συντάξιμους μισθούς κάτω από 1.200 €. **(Ίσως λειτουργήσει ως κίνητρο εισφοροδιαγής και λόγω της ευθείας σύνδεσης και φοροδιαφυγής!!!!!!)**

Οι συντάξεις που ήδη χορηγούνται θα επαναυπολογιστούν **σύμφωνα με τα νέα ποσοστά αναπλήρωσης** και η οποιαδήποτε διαφορά προκύψει θα συμψηφιστεί από την 1-1-2019 με τις μελλοντικές αυξήσεις έως ότου εξαλειφθεί.

Ορίζονται νέα ανώτατα όρια (πλαφόν) για κύριες συντάξεις

· την μια κύρια σύνταξη:

§ στα 2.000 μεικτά (1.820 καθαρά) και

· για το άθροισμα συντάξεων στα 3.000 (καθαρό ποσό).

Από την ψήφιση του νόμου ήτοι 8.5.2016 και μέχρι 31/12/2018 «ψαλιδίζεται» κάθε παροχή που υπερβαίνει αυτά τα ποσά.

Συνεπώς οι συνταξιούχοι που λαμβάνουν μεικτά πάνω από 2.000 ευρώ θα υποστούν μείωση έως 28% (έναντι του πλαφόν των 2.774 ευρώ που ίσχυε).

2.1.Ανώτατα όρια κύριων συντάξεων (Πλαφόν)

Οι απώλειες στις νέες συντάξεις ανέρχονται σε 30% και **μεγάλοι χαμένοι είναι οι συνταξιοδοτούμενοι με 35ετία** από όλα τα Ταμεία και το Δημόσιο και **κυρίως οι υψηλόμισθοι υπάλληλοι του ιδιωτικού τομέα.**

2.2. Απώλειες στις νέες συντάξεις

[ΣΗΜΕΙΩΣΗ: ΚΙΝΗΤΡΟ ΕΙΣΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ και φυσικά ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ, λόγω ευθείας ΣΥΝΔΕΣΗΣ]

2.3. Διαφορά νέου τρόπου με παλιό τρόπο για όσους συνταξιοδοτηθούν 2016, 2017 και 2018

Όσοι συνταξιοδοτηθούν:

2016 και εάν η σύνταξή τους υπολείπεται κατά 20% και πλέον από τον παλαιό τρόπο θα δικαιούνται το μισό της διαφοράς αυτής.

Όσοι συνταξιοδοτηθούν εντός του 2017 θα πάρουν το 1/3 της διαφοράς και

όσοι συνταξιοδοτηθούν το 2018 το 1/4.

Μεγάλη μείωση, η οποία αγγίζει έως και 70% αναμένεται υποστούν οι επικουρικές συντάξεις^[1].

Συγκεκριμένα οι μειώσεις στις επικουρικές συντάξεις που αφορούν 1,2 εκ συνταξιούχους θα γίνουν μέσω του επανυπολογισμού τους με τους νέους χαμηλότερους συντελεστές αναπλήρωσης (0,45%).

Οι εκκρεμείς αιτήσεις για επικουρική θα υπολογιστούν με τις παλιές διατάξεις αλλά στη συνέχεια οι συντάξεις θα αναπροσαρμοστούν όπως και οι υπόλοιπες. Ισχύει η ίδια αρχή των κύριων συντάξεων.

Ο νόμος 4387/2016, προβλέπει «αυτόματο μηχανισμό εξισορρόπησης» του υπέρ επικουρικού σε περίπτωση ελλειμμάτων, ο οποίος «αποκλείει κάθε αναπροσαρμογή των συντάξεων». Θα θεσπιστεί εναιος κανονισμός παροχών στο ΕΤΕΑΕΠ.

Οι συνταξιούχοι που λαμβάνουν άθροισμα κύριας και επικουρικής πάνω από 1.300 ευρώ μεικτά (1.170 ευρώ καθαρά, κατά μέσο όρο) θα υποστούν περικοπές στις επικουρικές συντάξεις που υπολογίζεται ότι θα κυμανθούν από 2% και θα φθάσουν έως και στο 48%.

Οι μεγάλοι χαμένοι θα είναι κυρίως

- οι συνταξιούχοι των ΔΕΚΟ,
- των τραπεζών και
- των άλλων ειδικών ταμείων

οι οποίοι συνταξιοδοτήθηκαν με μεγάλα ποσοστά αναπλήρωσης των επικουρικών συντάξεων.

3. Επικουρικές συντάξεις

4. Εφάπαξ

Προβλέπονται μειώσεις 12-15% στα εφάπαξ 62.000 δικαιούχων.

Ήτοι οι συνταξιούχοι που αναμένουν τα εφάπαξ από την 1/9/2013 και

μετά, θα τα λάβουν μειωμένα κατά 12% – 15%.

Σε ορισμένους κλάδους οι μειώσεις είναι μεγαλύτερες, π.χ. στους δημοτικούς υπαλλήλους εκτιμάται πως ξεπερνούν το 50%.

Θεσπίζεται όριο ηλικίας για τις συντάξεις χηρείας στα 55 (όσοι είναι 52-55 θα την λαμβάνουν για τρία χρόνια και μετά δια βίου στα 67). Αφορά τις νέες συντάξεις χηρείας.

6. Συντάξεις χηρείας:

II. Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (Ε.Κ.Α.Σ.)

Μέσω

- της σταδιακής μείωσης του ποσού του επιδόματος, καθώς
- και των ποσών που αναφέρονται στα εισοδηματικά κριτήρια,

η αντίστοιχη δαπάνη βαίνει μειούμενη, μέχρι την ολοκληρωτική κατάργησή της από 1.1.2020.

Το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Συνταξιούχων που χορηγείται από το 2002, σταδιακά θα αρχίσει να καταργείται. Η αρχή της σταδιακής κατάργησης θα γίνει από την 1-1-2016. Σύμφωνα με τον νέο ασφαλιστικό νόμο το ΕΚΑΣ θα καταργηθεί για όλους τους σημερινούς δικαιούχους έως το τέλος του 2019.

Συνεπώς καταργείται η χορήγηση του ΕΚΑΣ (η πρώτη φάση της σταδιακής κατάργησής του)

1. ΕΚΑΣ
κατάργηση

σταδιακή

Έως τον Ιούνιο 2016 120.000 συνταξιούχοι περίπου το 20% όσων το λαμβάνουν και
Για τους υπόλοιπους 200.000 δικαιούχους του ΕΚΑΣ το 2017

Προβλέπεται η χορήγηση πλέον από τον Ο.Γ.Α. ενός **επιδόματος κοινωνικής αλληλεγγύης συνταξιούχων**

- στους ανασφάλιστους υπερήλικες.
- σε όσους δεν πληρούν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, με κριτήρια που έχουν γνώμονα την κοινωνική δικαιοσύνη και τη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος.

Ειδικότερα, **με την εν λόγω ρύθμιση η παροχή χορηγείται, εφόσον οι ανασφάλιστοι υπερήλικες πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:**

2. Επίδομα Κοινωνικής
Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων
Υπερήλικων

- α. Έχουν συμπληρώσει το 67ο έτος της ηλικίας τους.
- β. Δεν λαμβάνουν ή δεν δικαιούνται να λάβουν σύνταξη από το εξωτερικό ή οποιαδήποτε ασφαλιστική ή προνοιακή παροχή από την

Ελλάδα, μεγαλύτερη από το κατωτέρω στην παρ. 3 πλήρες ποσό του επιδόματος.

III. Ειδικά θέματα ασφάλισης.

1. Απασχόληση συνταξιούχων

Μειώνεται κατά 60% η σύνταξη που θα λάβουν όσοι συνταξιούχοι ξεκινήσουν στο εξής (ΑΠΟ 13.5.2016) να εργάζονται.

Ασφαλισμένοι, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση, για τους οποίους προκύπτει *βάσει γενικών, ειδικών ή καταστατικών διατάξεων, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, υποχρεωτική ασφάλιση* σε δύο ή περισσότερους φορείς ή Τομείς ασφάλισης που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α., καταβάλλουν για κάθε αναληφθείσα επαγγελματική δραστηριότητα τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές, όπως αυτές καθορίζονται από τον παρόντα νόμο.

Ασφαλισμένοι, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, που παρέχουν εξαρτημένη εργασία και ταυτόχρονα ανταπασχολούνται, δραστηριότητες για τις οποίες υπάγονταν ή θα υπάγονται *βάσει γενικών, ειδικών ή καταστατικών διατάξεων, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, στην ασφάλιση ενός φορέα ή Τομέα ασφάλισης που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α., καταβάλλουν υπέρ του Ε.Φ.Κ.Α.:*

α) μηνιαία ασφαλιστική εισφορά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 38, για το εισόδημα που προέρχεται από τη διαρκή σχέση παροχής υπηρεσιών και

β) ασφαλιστική εισφορά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 39 του παρόντος, για το εισόδημα, εφόσον υπάρχει, από άσκηση ελεύθερου επαγγέλματος, για το οποίο εκδίδονται δελτία παροχής υπηρεσιών, τιμολόγια ή αποδείξεις επαγγελματικής δαπάνης. *Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζεται η παράγραφος 3 του άρθρου 39 του παρόντος* δηλαδή ελάχιστο εισόδημα για εισφορές.

2. Παράλληλη απασχόληση – ασφάλιση

IV. ΕΙΣΦΟΡΕΣ (ΜΙΣΘΩΤΟΙ – ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ)

Το 20% του καθαρού φορολογητέου εισοδήματός τους θα πληρώνουν για κύρια σύνταξη *οι ελεύθεροι επαγγελματίες και αγρότες με μεταβατικές περιόδους.*

Από 1.1.2017 τα ποσοστά που προβλέπονται για τους μισθωτούς και τις λοιπές κατηγορίες, των οποίων οι ασφαλιστικές εισφορές κλάδου σύνταξης υπολογίζονται κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 38 του παρόντος νόμου, υπολογίζονται επί των πραγματικών τους αποδοχών

1. Θέματα εισφορών:

σε είδος ή

σε χρήμα και
ορίζονται **σε ποσοστό 7,10%** επί των πάσης φύσεως αποδοχών και
κατανέμεται

κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος, εκ του οποίου
§ 2,15% βαρύνει τον ασφαλισμένο και

§ 4,30% βαρύνει τον εργοδότη, και

ποσοστό 0,65% για παροχές σε χρήμα, εκ του οποίου
§ 0,40% βαρύνει τον ασφαλισμένο και

§ 0,25% βαρύνει τον εργοδότη.

Σωρευτικά οι αυταπασχολούμενοι θα κληθούν να πληρώσουν – χωρίς
τις εκπτώσεις – το 37,95% του εισοδήματός τους για

σύνταξη,
επικούρηση,
υγεία,
εφάπαξ.

**Η επιστημονική Επιτροπή της Βουλής των Ελλήνων στην Έκθεσή
της** που συνοδεύει το Ν/Σ πριν την ψήφιση του για τις εισφορές αυτές
διατύπωσε την παρακάτω άποψη:

Παρατηρείται, εν προκειμένω, ότι

∅ για τους μισθωτούς εργαζομένους, η ασφαλιστική εισφορά (20%)
που αναλογεί στις αποδοχές τους βαρύνει αυτούς μόνο κατά το 1/3, και
συγκεκριμένως σε ποσοστό 6,67%, δεδομένου ότι η, σε ποσοστό
13,33% επί των καταβαλλόμενων αποδοχών, εισφορά του εργοδότη
δεν αποτελεί μέρος των αποδοχών/εισοδημάτων του
εργαζομένου, δεν βαρύνει τον εργαζόμενο, και μόνος υπόχρεος για την
καταβολή της είναι ο εργοδότης, δηλαδή πρόσωπο διαφορετικό από
τον ασφαλισμένο.

∅ Αντιθέτως, για τους αυτοαπασχολούμενους και τους ελεύθερους
επαγγελματίες δεν έχει περιληφθεί αντίστοιχη ρύθμιση, η οποία θα
προέβλεπε, αναλόγως, ότι τα 2/3 των ασφαλιστικών εισφορών τους
βαρύνουν κατά νόμο τους πελάτες/αντισυμβαλλομένους τους.

Κατά συνέπεια, **η επιβολή εισφοράς κύριας σύνταξης με συντελεστή
20% επί του εισοδήματος της ανωτέρω κατηγορίας ασφαλισμένων
εισάγει, κατά παράβαση της συνταγματικώς κατοχυρωμένης αρχής
της ισότητας** [αλλά, κατ' αποτέλεσμα, και της αρχής
ανταποδοτικότητας των εισφορών], **δυσμενή διάκριση σε βάρος
τους, εν σχέσει προς την εισφορά που καταβάλλουν οι μισθωτοί**

εργαζόμενοι η οποία, κατά τα προαναφερθέντα, ανέρχεται σε ποσοστό 6,67% επί του εισοδήματος (αποδοχών) τους, καθότι άγει σε τριπλάσια επιβάρυνση του εισοδήματος των αυτοαπασχολουμένων και ελεύθερων επαγγελματιών για την καταβολή της ίδιας συνταξιοδοτικής παροχής.

Ακόμη για το ύψος των εισφορών σε συνδυασμό με την φορολογία εισοδήματος η ίδια Επιτροπή της Βουλής των Ελλήνων, στην ως άνω έκθεσής αναφέρει τα παρακάτω:

ΣΤ. Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι, ειδικώς ως προς συγκεκριμένες κατηγορίες ασφαλισμένων (αυτοαπασχολούμενους και ελεύθερους επαγγελματίες), η επιβολή εισφοράς κύριας σύνταξης, επικουρικής ασφάλισης, υγειονομικής περίθαλψης και εφάπαξ παροχής, με συντελεστή άνω του 35% επί του εισοδήματος τους, σε συνδυασμό με τις θεσπιζόμενες, διά του άρθρου 113 του παρόντος, νέες κλίμακες συντελεστών φόρου εισοδήματος και εισφοράς αλληλεγγύης, άγει, σε ορισμένες περιπτώσεις, σε υπέρμετρη μείωση του εισοδήματός τους και θίγει το, κατά το άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος, δικαίωμα συμμετοχής τους στην κοινωνική και οικονομική ζωή της χώρας, έστω και αν, προσωρινώς, για τη μεταβατική περίοδο από 1.1.2017 έως 31.12.2020, προβλέπονται, ειδικώς για τους ελεύθερους επαγγελματίες, μειωμένες ασφαλιστικές εισφορές, οι οποίες, κατά το ποσό της έκπτωσης, θα καταβληθούν σε μεταγενέστερο χρόνο.

Μία από τις μεγαλύτερες ανατροπές του νέου ασφαλιστικού νόμου αφορά τις ασφαλιστικές εισφορές των ελευθέρων επαγγελματιών, των αγροτών και των εργαζομένων με μπλοκάκια.

Οι αυτοαπασχολούμενοι αθροιστικά θα πληρώνουν **έως και το 37,95% του εισοδήματός τους για την κοινωνική τους ασφάλιση.** Δηλαδή,

Ø 20% για τον κλάδο κύριας σύνταξης,

Ø 7% για επικουρική,

Ø 6,95% για τον κλάδο υγείας και

Ø 4% για όσους έχουν ταμείο πρόνοιας που χορηγεί εφάπαξ.

Αυξάνονται οι εισφορές για επικουρική ασφάλιση στην μισθωτή εργασία

Ø από 1/6/2016 μέχρι 31/5/2019 κατά 1% που βαρύνει

- 0,5% για εργοδότες και
- 0,5% για εργαζόμενους και

Ø από 1/6/2019 μέχρι 31/5/2022 κατά 0,50% ήτοι

- 0,25% για τους εργοδότες και
- 0,25% για τους εργαζόμενους.

Οι εισφορές, οι μισθοί και ο φόρος μισθωτών υπηρεσιών θα καταβάλλονται από την 1η Ιουλίου του 2016 ταυτόχρονα και υποχρεωτικά μέσω τραπεζής.

Τρίμηνη παράταση δίνεται στο αγγελιόσημο και στην αναζήτηση διάδοχης κατάστασης για τους πόρους και την τελική διαμόρφωση των εισφορών των εργαζομένων στα ΜΜΕ για ασθένεια, επικούρηση και εφάπαξ (το αγγελιόσημο καταργείται από την 1η Αυγούστου 2016).

Το ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών για τον υπολογισμό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη συνίσταται στο δεκαπλάσιο του ποσού που αντιστοιχεί στον εκάστοτε προβλεπόμενο κατώτατο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών. Δηλαδή, στα 5.860 ευρώ τον μήνα. Επίσης, αυτό το ανώτατο όριο της προηγούμενης περίπτωσης εφαρμόζεται και επί πολλαπλής μισθωτής απασχόλησης ή έμμισθης εντολής όσον αφορά την εισφορά ασφαλισμένου.

Προβλέπεται μεταβατική περίοδος εκπτώσεων (2017-2020) για γιατρούς, δικηγόρους, μηχανικούς.

Οι εκπτώσεις θα ισχύσουν και για τους νέους – κάτω της 5ετίας – αρκεί να έχουν εισόδημα άνω των 4.922 ευρώ.

Το ποσό που υπολείπεται του 20% αποτελεί «ασφαλιστική οφειλή» και πρέπει να εξοφληθεί έως το έτος συνταξιοδότησης.

Η εξόφληση θα γίνεται κατά 1/5 κατ'έτος όταν το καθαρό φορολογητέο αποτέλεσμα υπερβαίνει τα 18.000 ευρώ.

Από 1.1.2017 για τους ελεύθερους επαγγελματίες και τους αυτοαπασχολούμενους, τα ποσοστά των ασφαλιστικών εισφορών υγειονομικής περίθαλψης υπολογίζονται επί του ασφαλιστέου εισοδήματός τους και ορίζονται σε ποσοστό 6,95% επί του

ασφαλιστέου εισοδήματός τους.

Βαρύνει εξ ολοκλήρου τους ασφαλισμένους και κατανέμεται κατά

- ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος και
 - ποσοστό 0,50 % για παροχές σε χρήμα.
-

Από την 1/1/2017 οι εισφορές τους θα συνδεθούν με το εισόδημά τους ως εξής:

- από το 2017 εισφορές στο 14% του εισοδήματος,
 - από το 2018 στο 16%,
 - από το 2019 στο 18%,
 - από το 2020 στο 19%,
 - από το 2021 στο 19,5% και
 - από το 2022 στο 20%.
-

VI. Λοιπά θέματα ασφάλισης

3. Βάση ασφαλιστικών εισφορών

Κατ' αρχήν ορίζεται ενιαίο ύψος ασφαλιστικών εισφορών που υπολογίζεται με βάση το πραγματικό εισόδημα του ασφαλισμένου και καταργείται το προϊσχύσαν σύστημα των ασφαλιστικών κλάσεων, κατηγοριών ή τεκμαρτών ποσών που αποτελούσε άδικη βάση υπολογισμού.

4. Υπολογισμός εισφορών αυτοαπασχολουμένων – μέλη προσωπικών εταιρειών (ΟΕ – ΕΕ)

Τα ως άνω ποσοστά υπολογίζονται επί του μηνιαίου εισοδήματος, όπως αυτό καθορίζεται με βάση το καθαρό φορολογητέο αποτέλεσμα από την άσκηση της δραστηριότητάς τους κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος. Ως ετήσιο εισόδημα των προσώπων που είναι μέλη προσωπικών εταιρειών νοείται, για την εφαρμογή του παρόντος, ~~το πηλίκο της διαίρεσης~~ γινόμενον του πολλαπλασιασμού του συνολικού μερίσματος της εταιρίας δια του ποσοστού συμμετοχής εκάστοτε μέλους σε αυτή. Σε περίπτωση μηδενικού μερίσματος τα μέλη των προσωπικών εταιριών καταβάλλουν εισφορές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του παρόντος.

5. Αντικειμενικό σύστημα

Η θέσπιση ενός εκ των προτέρων αντικειμενικού μηχανισμού

τεκμαρτού εισφορών	υπολογισμού	<u>υπολογισμού εισφορών.</u>
Ανασφάλιστη παραβατικότητα εργασίας	εργασία στην αγορά	<u>Παρόμοιο σύστημα υπάρχει στις οικοδομικές δραστηριότητες.</u> – Με Προεδρικό Διάταγμα, κατόπιν πρότασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων <u>μπορεί να θεσπίζεται ένας ελάχιστος αριθμός εργαζομένων για κατηγορίες ή κλάδους επιχειρήσεων, μέσω της καθιέρωσης ενός ελάχιστου απαιτούμενου αριθμού ημερομισθίων και ποσού εισφορών για αυτές.</u> <u>Η προσδιοριζόμενη κατά το σύστημα αυτό δαπάνη αποτελεί το ελάχιστο οφειλόμενο ποσό για ασφαλιστικές εισφορές κατά μαχητό τεκμήριο.</u>

Επιπλέον, καθορίζεται

το αντικειμενικό σύστημα τεκμαρτού υπολογισμού για κάθε κατηγορία επιχειρήσεων,

η διαδικασία είσπραξης των επιπλέον των δηλωθέντων ποσών εισφορών και κάθε αναγκαίο για την εφαρμογή του παρόντος ειδικότερο ζήτημα.

Ο υπολογισμός των ελαχίστων καταβαλλόμενων ασφαλιστικών εισφορών ανά επιχείρηση θα λαμβάνει υπόψη του

το είδος της επιχείρησης,

το μέγεθος της εγκατάστασης,

το ωράριο λειτουργίας,

την τυχόν εποχιακή φύση της λειτουργίας της επιχείρησης,

τον κύκλο εργασιών,

τις αναγκαίες για την εκτέλεση των εργασιών ειδικότητες,

τη γεωγραφική θέση της επιχείρησης, καθώς και

την τυχόν εισφορά προσωπικής απασχόλησης από τον εργοδότη ή τους εταίρους εργοδοτικής επιχείρησης.

ΤΕΛΟΣ